

Kommunernes adgang til at videregive oplysninger om et meddelt forældre pålæg til relevante private personer er reguleret ved forvaltningslovens § 27 sammenholdt med straffelovens § 152. Det følger af disse regler, at fortrolige oplysninger kan videregives til bl.a. private, hvis videregivelsen i det konkrete tilfælde må anses for berettiget. I det omfang videregivelsen af oplysningen om forældre pålægget er nødvendig for kommunens mulighed for at påse overholdelsen af pålægget i praksis, må videregivelsen anses for berettiget.

Kommunen vil fx kunne henvende sig til skolen for at få yderligere oplysninger om, hvad barnets eller den unges problemer nærmere består i, samt uddybende oplysninger om forældremyndighedsindehavernes samarbejde med skolen om at løse problemerne.

Inden der træffes en afgørelse om forældre pålæg efter forslaget § 41 a, følger det af lov om social service § 58, at kommunen skal tale med barnet eller den unge med henblik på at blive bekendt med barnets eller den unges holdning til en sådan afgørelse.

Opfølgning

Hvis kommunen har vurderet, at betingelserne for at meddele et forældre pålæg er opfyldt, og har truffet afgørelse, skal kommunen holde sig løbende orienteret om, hvorvidt forældremyndighedsindehaverne efterlever pålægget. Det indebærer, at visse fagpersoner og den viden, de sidder inde med, inddrages i sagsforløbet. Disse personer har ofte den direkte kontakt til barnet – og dets forældre – hvorfor de også er de nærmeste til at kunne bemærke, hvorvidt et pålæg, der er meddelt af kommunen efterlevs. Der påhviler ikke de pågældende fagpersoner en egentlig tilsynsforpligtelse, men den omstændighed, at kommunerne skal bruge oplysningerne om efterlevelsen af pålæg i forbindelse med en afgørelse om træk i børnefamilieydelsen, gør det nødvendigt, at kommunerne – med de beføjelser, der består i henhold til § 11 a-c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan indhente alle oplysninger, der må anses for nødvendige for at behandle sagen.

Kommunen kan fx løbende kontakte skolen, som er orienterede om pålægget, og bede om oplysninger om, hvorvidt skolen er bekendt med, at forældremyndighedsindehaverne efterlever pålægget, men skolen har ikke pligt til aktivt at følge med i, om pålægget efterlevs.

Vil kommunen sende orienteringen på en måde, der medfører, at videregivelsen er omfattet af persondataloven, fx ved at maile eller faxe orienteringen, skal persondataloven iagttages. En oplysning om forældre-

pålæg er en oplysning, som er omfattet af persondatalovens § 8, der omhandler behandling af fortrolige oplysninger. Videregivelsen fra kommunens socialforvaltning til andre (uanset om det er kommunale tilbud, selvejende institutioner i kommunen, andre myndigheder eller helt private) kan ske, hvis videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling, jf. persondatalovens § 8, stk. 3.

7. Forældreprogrammer

Den tværministerielle arbejdsgruppe havde som en del af sit kommissorium til opgave at udarbejde »forslag til indretning af forældreprogrammer på såvel frivilligt som pålagt grundlag«.

Forældreprogrammer kan defineres som fastlagte forløb, hvor der fokuseres på forældrenes evne til at udfylde forældrerollen. Formålet med et sådan program er at styrke forældrenes evne og vilje til at påtage sig deres ansvar som forældre og dermed forebygge en negativ udvikling for børnene.

Forældreprogrammer har til hensigt at medføre en holdningsændring hos forældrene. En holdningsændring, hvor forældrene i højere grad søger at leve op til deres forældreansvar og understøtte barnets eller den unges behov og udvikling. Herudover skal forældreprogrammerne give forældrene en række konkrete redskaber, så de bliver i stand til, udover at få en holdningsændring, at skabe en adfærdsændring i forhold til ansvaret over for deres barns udvikling.

Forældreprogrammerne har ikke et fast defineret indhold men vil ofte have karakter af et kursusforløb. Udover selve undervisningsdelen i et kursusforløb vil et alsidigt forældreprogram lægge vægt på rådgivning og supervision omkring forældrerollen.

Kommunerne har mulighed for at tilbyde forældreprogrammer inden for de eksisterende rammer i serviceloven fx efter § 40 stk. 2, nr. 2 (praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet) eller med hjemmel i § 40 stk. 2, nr. 3 (familiebehandling eller lignende støtte).

Programmerne er endnu ikke særligt udbredte i Danmark, men der spores dog en klar tendens til en større udbredelse.

På baggrund af en gennemgang af erfaringer fra Danmark og andre lande med tiltag over for forældres manglende opfyldelse af deres ansvar har arbejdsgruppen vurderet, at forældreprogrammer er meget egnede til at skabe en holdnings- og adfærdsændring hos forældre. Erfaringerne viser, at forældre i mange tilfælde har haft et ønske om hjælp og blandt andet derfor har været glade for programmerne.